

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

A.
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ
ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΩΣΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ
Σεπ. 1969 / Σεπτεμβ. 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Τά τεράς των γερωνιακογρίων απηρευθύνεται οι θυρών
τού κωμού. Σικαρέιν Σεβαστής Ταύρις μεδ' έσεν
η Σεβαστής επίσημη το 1924.

1. 'Εξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολης) .. Σεβαστής.....
(παλαιότερον όνομα: Αρμάντει..), Επαρχίας Πιτρίας...
Νομοῦ Αιγαίου.....
  2. 'Όνοματεπώνυμον τοῦ έξεταζόμενος και συμπληρώσαντος. Διαδίκτυο
Διαδρομής προς την έπαγγελμα Διδύμης αρχαρίου.....
Ταχυδρομική διεύθυνσις Αρμάντει. Η... Καρεφίνη.....
Πόσα έτη διαμένει εις τὸν έξεταζόμενον τόπον. .... Η.....
  3. 'Από ποια πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίαι :
α) όνομα καὶ ἐπώνυμον Χ.Α.Ν.Α.Ι.Δ.Μ.Σ. Σ.α.βε.νι.ρ.....
τελοῦν. Μ.ε.τρ.α.....
ήλικία. 6.8 ... γραμματικαὶ γνώσεις. Από Αρχαντούρων. Γυναίκη
τόπος καταγωγῆς Σικαρέιν. ....
Σεβαστής. Ταύρις. Α.....
- ΑΚΑΔΗΜΙΑ** ..... **ΑΘΗΝΩΝ**
- A. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920
- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων; Χ.η.ν.ρ.χ.α.ν... μ.α.ν.ν.μ.ρ.α.ν... η.ρ.χ.ο.ν.α.ν
δ.ι.α. θ.α.σ.η.ν.τ.έ.π.ω.ν?.. ν.αι. ή.γ.γ.ω.ν. ή.ν.α. ε.π.ρ.ρ.ω.ν.
'Υπῆρχον αὐταὶ χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα; Η.τ.ρ. Α.κ.α.ρ.ι.ε.σ.α.ν.....
  - 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ιδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικούς; β) εἰς γαιοκτήμονας ("Ελληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους") γ) εἰς Κοινότητας δ) εἰς μονάς κλπ. ....
Η.τ.ρ. Ι.δ.ν.ν.ο.ν.τ.η.σ.ι.λ. Λ.ε.τ.ρ.ρ.ω.ν. Η.α.ρ.α.χ.η.ν.....
  - 3) 'Ο πατήρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του; ... Μ.ν.ρ.α. Ζ.ά.ν.π.τ.ο.ν. Φ.ι.α.ν.ε.λ.μ.ε.τ.ω.ν.....

- β'. 1) Οι κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; *Συγχρόνως..τὸν..ἀλλαφατερόν,*
τελούντες..περισσαῖας.....
- 2) Οι τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; *Κωρινθ. μὲν γεωργίαν..ιετόν παρέργων*
- γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποίοι εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἀτομα ἢ μὲν ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; .....
- τελεγράφων..πόσα..τεταμένα..μ.ε..ὑπεραριθμίων*
.....
- 2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπτροι, μισακάτορες, σημισα-
κατόροι κλπ.) ..... *Ποία ἦτο ἢ κοινωνική των θέσις ; ...*
Ἐκταχήνων..περιγράψατε..ταῦτα..τίνατετρανθωντά.
- 3) Ποία ἦτο ἢ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα;) . *τίνα πράντα*
- 4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάσται : ἐποχικῶς, δηλ. σιδῆ πού θέρισμα,
τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποὺ
προήρχοντο οὗτοι ἢ σαν ἀνθερές μόνον ἢ καὶ γυναικες ; ποίαν
ἀμοιβὴν ἔλαμβανον ἢ μερομονίουν εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ; .....
- τελεγράφων..περιγράψατε..ταῦτα..τίνα πέραν.*
Θρησμούντων..διέπετε..τις γέρων..κακός..άνθρωπονγράψατε
- 5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ύπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐάν ναι,
ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; *Χρήστρ.ταν..ναυαρίτες..τέρμι-*
νας..ναι..τείρων..τελεγράφων..τίνουν..τίνα..φύγεσιν
- 6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποὺ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν
ἐργασίας ; .. *Χειρά..το..πέραν..τελεγράφων..τίνα..ποντιά..πλωριά..*
- β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται ..... ἢ ὡς τεχνῖται
κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζῆδες), πρα-
ματευτάδες (ἔμπτοροι) κλπ. ; *Μάνκαν..πόσα..τεργατές..*
τελεγράφων..

- δ'. 1) Πώς ἔλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: μὲν ζωϊκὴν κόπτρον
(βιῶν, αίγυπτοβάτων κλπ.), φυτικὴν (μὲν καῦσιν: α) τῆς καλα-
μιᾶς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ μὲν κάλυψιν (παρά-
χωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὄργώματος; . . . .

*Μὲν γνιττίνια. μέντρα οὐ. λιβαί. Αρ. ε. τελ. μέτρα ήρα
τελ. μεντραττίνια.....*

- 2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον
σας; . . . .*τελ. 19.3.8...τελ. λεβατίν. τελ. ον. τελ. τρού. σ. φροντικ*

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργι-
καὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; . . . .*τελ. επο. επο. 19.2.4...*

τελ. εργατεσιδίνια εν. επ. λεβατίν.....

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, διηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).
Εἰς ποια κτήματα ἔχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;
Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο; ἢ απὸ ποῦ ἐγίνετο ἢ σήριμη-
θεία αὐτοῦ; . . . .*αναφέται τα. τα. σα. γερά. τελ. τελ. τελ.*

*φαρά. τελ. λεβατίνια. Βενιζέρον. ταν. ε. ν. άρρεφον
τελ. ε. ε. δια. δια. επιτελ. επι. μογέντειν. τελ. λεβατίν*

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου
σιδηροῦ ἀρότρου μὲν τὸς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν
αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρῳ παρατιθέμενου.

<i>Περιφράκτικοι την Ταναρική είν. ζένια ειν. αρρέφον</i>
1.....4.....7.....10.....
<i>Ταναρική ανθετα εις εργατηρίου τού αρνιέρων</i>
2.....5.....8.....

3.....6.....9.....

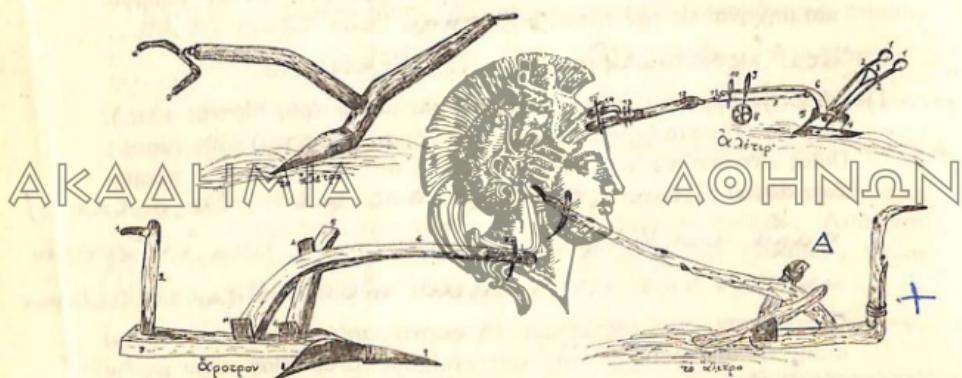
2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) . . . .*19.5.5.....*

3) Μηχανή θερισμοῦ .....*19.5.5.....*

- 4) Μηχανή δεσμάτων τῶν σταχύων (δεματιῶν). *Πλαυ. γρήγορος κινητής*
 5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ ..*Εργαλεία γράφων* ..

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιόν ξύλινον ἄροτρον *Οι μάρτυρες* ..

- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφὴ τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄροτρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονίζομενα ἐνταῦθα ;

- 3) Ιχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἔξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. *Αἱ ουσιασίαι* ..... 6. *Ταρνινά* ..... 11. ....
 2. ..... 7. ..... 12. ....
 3. ..... 8. ..... 13. ....
 4. ..... 9. ..... 14. ....
 5. ..... 10. ..... 15. ....

(1) Εὰν εἶναι δυνατὸν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Ἐὰν ὑπάρχουν διαφορά, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρίθμησιν).

- 4) Τὸ ὑνὶ τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἥτο (ἢ εἴναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιῶν; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κήποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. – Ἰχνογραφήσαστε ἢ φωτογραφήσαστε τὸ ἐν χρήσει ὑνὶ (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἴναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσαστε τὴν χρῆσιν ἑκάστου.

தீர்மானம் விடுவதே நோயாக விடுவது என்று கூறுகின்றன.

- 5) Ποιον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἄρστρου; .....

6) ΤΗΣ (Π. ειναι) κατεσκευασμένη έκ δύον τη σιδήρου;

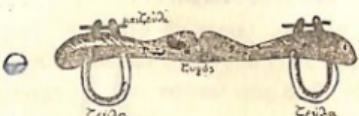

- 7) Ἐργαλεία διά τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου
(π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἄριδι, ἄρνάρι, ξυλοφάϊ κλπ.). . . .

தொ. என்பிக்.வி. தெ. குமாரன் மு. திருப்புல. (திருப்புல்) தெ. சுப்பி. (தெ. சுப்பி.).....

- 8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, δργωμα) ποῖα ζῷα ἔχρησιμο-
ποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται): βόες ἢ ἄλλο ζῷον, δηλ.
ἴππος, ἥμίονος, ὅνος. *Βόες. Κατ. θεονθανόντων.*
β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ δργωμα δύο
ζῷα ἢ ἐν; *Δύο.*
9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῷα ἢ το (ἢ εἰναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός;
Δύο... οὐδὲ μηδέποτε.

Σχεδιάσατε τὴν μορφὴν τοῦ παλαιοτέρου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ δύναμάστε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἔξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λούρα, ζεῦλες, πιζεύλια κλπ.).

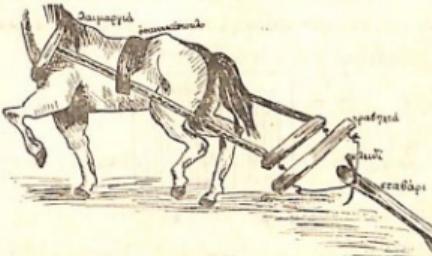
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 10) Σχεδιάσατε ιδιαιτέρως τήν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. Λίν. Δι.. ενθηρ. ή.. ράβδος.. αλματίκη μηνιναρχίαν.. θάλασσαν.. λαζαρέτου.....

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ή σχοινίου, ὁ ὅποιος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὅργωμα; (Σχεδιάσατε αὐτὸν). Τεν. Ρ. Κ. Ι. Ν. Σ. Θ. Α. Ζ. Χ. Υ. Δ.

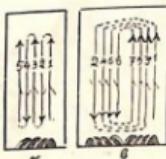
12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὅργωμα δι' ἐνὸς ζώου; Λίν. Δελτίνων λιονταρίου
Πῶς γίνεται ή ζεῦξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον;
Λίν. τα.. λαζαρίνες >.....

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
την όποιαν φέρει τὸ ἄλογον ή ὅλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ
εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον. *Τότε θα μάθετε για την προσδέση*

ζ'. Ἀροτρίασις (ὅργωμα) καὶ σπορά.

- 4) Σχεδιάσατε πώς έγίνετο παλαιότερον (έπισης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι μὲ ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακιές) κατ' εύθεταν γραμμήν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);
- Παραπλευρικόν. μ. τέ. εκείνης γράψαμεν. κ. εισιγράμματα*
- .....
- η δργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;
- .....

Σημειώσατε μὲ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν δργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος δργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ **ΛΑΘΗΝΗΝ**

5) Η σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ σταυροῦ έγίνετο (ή γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπόρες, η σποριές, ντάμιες, σπασίες, μασθρέσμες κ.λ.π.);

Εις λωρίδας. Πλανηταρίου. Βιολογίας. Κίνησης. κ. αλλα. φυσικής.

.....

Πῶς ἔχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά); μὲ αὐλακιάν;

Με λυγανίαν

.....

6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον μὲ σκαρπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῆται ἀροτρον; *Εις λωρίδας. Οργαν. Ζωικ. Επικρατεῖται. Νησιών. Ανατολικών. Σικελίας. Ανατολικ. Ιανουαρίου. Απριλίου.*

.....

7) Ποῖοι τρόποι ἡ εἶδη δργώματος (ἀροτριάσεως) ἥσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἡ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μὲ τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιά κλπ. *Πλανηταρίου. Εις. Ζητούν.*

Ζητούν. Βιολογίας. Λαούς. Λεπτούν. Τε. Μακρινών. ή. Στενότερον.

Τεργαλανία

.....

Εις ποια ὄργωματα (σποράς) γίνεται χρήσις τῶν τρόπων τούτων
ἢ ἄλλων. *Δι. εχρ. ταῦτα σφραγίδες*.....

γ) Ἀροτριάσεις (όργωματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὄργωματα ἐγίνοντο (ἢ
γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικήν περίοδον. Πῶς λέ-
γονται (ὄνοματολογία) τὰ ὄργωματα αὐτά π.χ. καλλουργία,
διβόλισμα, γύρισμα κλπ. *ψυλ. ὕραμψ. πο. μαργαρίτα
εὖν. ἔλευσε. μων. ἔνα. πρέσ. εἰν. επιφέρ. Αι...
μαργαρίτα. λαρυγνίδι. μ. λαργή. ἔργυρ. η...*

2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε δόμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρθὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρα-
νάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν φιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν....

τέλ. έτεν. .....

- 4) Πόσα ὄργωματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιεργείας (σίτου, κρι-
θῆς, ἀράβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ
ποίαν ἔποχήν; *Ζωνιών. Ζων. ο. ζων. ομήρω. Ζων. οφεντ. τὸ
μαργαρίτα. ζων*
- 5) Ποια ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται : α) κατὰ τὴν σποράν.
π.χ. τὸ δισάκιν εἰς αὐτὸν περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμ-
βανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ; *τέλ. ζειρά. η.1.*

β) Μὲ ποια γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρί-
ζονται : τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ
τὴν ἀροτρίασιν (ὄργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

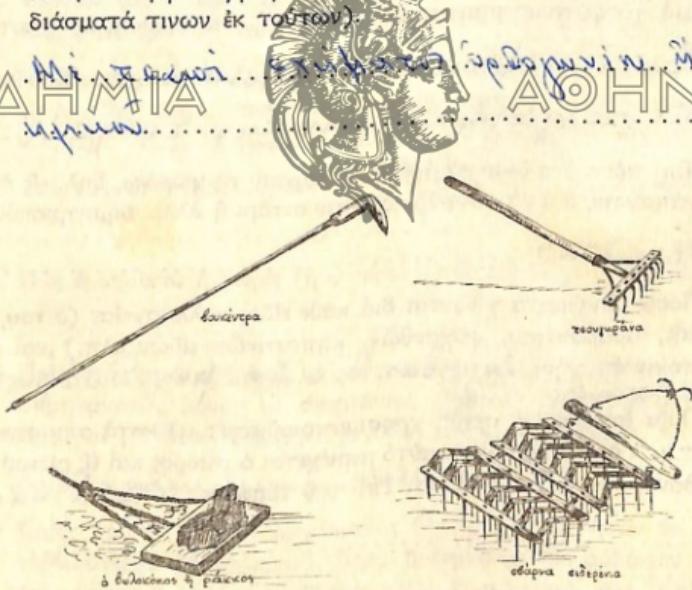
μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἐλλει-
ψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῆνε εἰς τὸ ἔν αἴκρον
τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; Μὲ... τοῦ... οὐτεγέμιστο...
τοῦ... ποιεῖται... τοῦ... ποιεῖται... τοῦ... ποιεῖται...

2) Γίνεται μετὰ τὸ δργωματα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνι-
σμα, διβόλισμα); ... θεώρησις... ποιεῖται... ποιεῖται... ποιεῖται...

3) Ἡ σκαφὴ μερῶν τοῦ ἀγροῦ πού δὲν ἔχουν δργωθῆ (μὲ σκαλίδα,
τσαπή κ.ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1 - 3) ἐρωτημάτων
περιγραφὴ ἑκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχε-
διάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Πορροτίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχε-
διάσματά τινων ἐκ τούτων).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

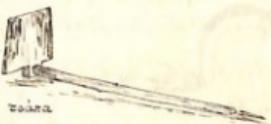

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κή-
που· π.χ. ὁ κασμάς, ἢ τσάπτα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

έκαστου και παραβέσσατε ίχνοιγράφημα ή φωτογραφίαν) .
.....

καρπάς

೨೦೮೩

- 6) Ποια πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὅργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι πού ἔκτελοῦν
·Εὐα..Αντζ..Μελέτ..Επικονιαχνής..Ν.Ν.γραμματικα
·Ζων..Ζευγοργίατη.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

~~AOHNnN~~

- 8) Ποια χωράφια έκαλλιεργούντο (ή καλλιεργούνται) διά τροφάς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ά. Διν... ἐκον. Χωράφια
διν. τριφύλλι. Μάργανα. κέρατα. χωρ. ἀν. π. προσ.
πίκρα. ....

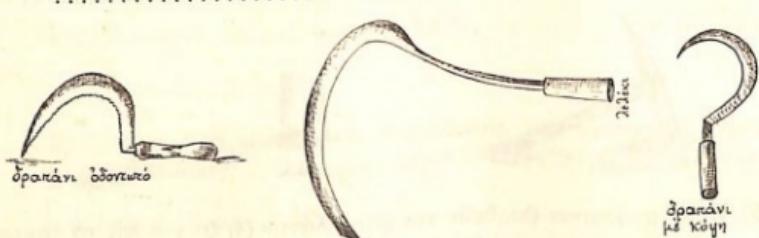
9) Πῶς έγίνετο πρὸ τοῦ 1920 (ή σήμερον) η καλλιέργεια τῶν γεωμή-
λων έσπέρυνοντο ή ἔφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ή πραστίες (βραγιές)
καὶ ἄλλως. Δικ. Κερά. μελ. βέ. Κινηρ. ον. γάννων

Β'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἐργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποιὸν ἐργαλείον ἔθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
(Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ Ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ.)

π.χ. μὲ τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) Μή δρεπάνι...
ταντός... δάντες.....

Ἐὰν ἡσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ
ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε. Ἐπίσης νὰ
σχεδιάσετε τὰ ἔργαλεῖα ἢ γὰς τὰ φωτογραφήσετε.

Μόνον τὰ δρεπάνια τελείων.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποια ἄλλα ἔργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο
(ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφὴν τῶν
ζώων (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). Μή δ. μαρ. δ.ν

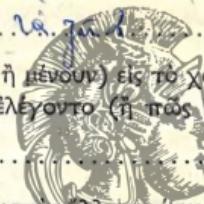
- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἔργα-
λείου ἢ τὸ ὁμαλή ἢ ὁδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν).
ταντός... δάντες.....

- 4) Πῶς ἢ το κατεσκευασμένη ἢ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἢ φωτο-
γραφήσατε αὐτήν). Ό σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἔλεγετο;
Α..χαρογλίδην.. λίρα.. γύρη.. μαι.. ο. εμφύτευ-
δειν.. ή τη.. η μικρή.. τη.. η μικρή.. τη.. η μικρή..

β.: Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποιὸν ὑψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἔθεριζονται (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτέρον μέσον ὁ σῖτος, ἢ κριθή, ἢ βρώμη, ἢ σίκαλις κλπ.^{υπερ..μεταρριζόντα καρπούγα. δια. υπερ..εγκεφάλον..καρκασόν. δια. νε. γαλα}

- 2) Οι στάχυες πού ἔμεναν (ἢ μένουν) εἰς τὸ χωράφι μαζὶ μὲ τὴν ρίζαν, μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγουστο (ἢ πῶς λέγονται) παραγόντες

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑ

- 3) Ποι ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστας ἀλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιά), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραχ̄ιές, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχύων καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἔδαφους. Μήπως οἱ ἕδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἔδαφους τὰ δράγματα; . . . . .

- ఎన్ని నుండి వెల్లులు తాను లేకపోతాడో?

5) Πῶς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα; Πολλαχοῦ καλοῦνται ὀγκολίες. . .

γ.' Οἱ θερισταί.

- 1) Ποιοι θερίζουν: ἄνδρες καὶ γυναικεῖς; 'Υπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) θερισταί, οἱ ὅποιοι ἥρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ ποιον;"
Α.Δ.Η.Τ. . . . . ΘΙΝΟΦΕΛΙΤΖ. . . ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΑΣ
Σ.Τ.Ρ.Ι.Σ. . . . . Σ.Α.Ν.Δ.Ι.Σ. . . . .
2) Πῶς ἡμείθουντο οὗτοι; ή ημερούμισθιον (μεροκάμαστο) ή κατ' ὄποκοπήν (ξεκοπτής). Τοιαῦτο ή σώμοιθή εἰς χρήμα ή εἰς εἶδος; Τὸ ημερούμισθιον ήτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ή ἀνευ φαγητοῦ; (Παραθέσατε με τας πληροφορίας και τήν σχετικήν εἰς τὸν τόπον σας δύνοματολογίαν).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΙ ΧΡΥΣΑ ή εἰς

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχὴ ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ; .. *Η ἡρξή*
τῶν. θικέρω. εγένετο. αἰώνωντε.. Αινιάν. η.

5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. *Ο τιδ. οπωρικ. πράγματα,*
τελευταία. αγριεύει.

6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἐνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμουν τοὺς στάχυς ποὺ μένουν ἀθέριστοι ; (Εἰς τινας τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῆς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυς πλέκουν σταυρὸν τὴν φωστὴν τὴν ὅποιαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

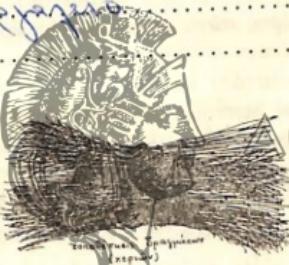
Περιγραφές λεπτομέρων οπου σημαίνει σχετικόν τη αλλο τι
είπουν οι πάντες. Από την πρώτη στα τυπωμένα. Το πρώτο
μει. γράπεται. Έτσι. ταν. καθημεριν. ότι. τα. τελεί. πάρεται
- Βρετ. από. Έτσι. χρηματιστή. ποσόν. μει. πάτε το εύρ
ζαν. ποντίδια πέτηται. πάτεται. ή. αρνί. μει
το. βράβην.. χινόται.. φραγκόται. μει. κυράται

δ.' Τὸ δέσμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 2) Πῶς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχυς καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιβεν ὡς χερίες, ἀγκαλίες; Πῶς ἔδενοντο· μὲν κοινὰ σχοινία, μὲν σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατά τὸ δέσμιον τῶν δεμάτιῶν μήπως ἔχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδίων σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.

Χαλκ. τε. ει. δεμάτια. γ. παταγενερίευκ.
ἀπό. ειναι. ρινίδην. μ. μη. ειτέρι. λεγανε.
ιδην. τε. ει. κεριδ. λεγανε. γ. θροι. παταγι. με
την. θανδρη. διναρια. ε. εφεν. ε. τε. δεμάτια
παταγενε. γε. με. γενα. παταγι. ει. με.
νιν. παραγαγία.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσμιον ἀφήνοντο εἰς τὴν ίδιαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ώρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἄγρου; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο; Ήταν νεωτερία. επενρ. οιδεν. με. τε. επεντη. πρέπει
τε. μετα. διεδημα. ε. ε. επενρ. με. πρ. πειδ
ε. νεθ. επενρ., με. ενα. γρα. επεντηρί^ε
εν. παρημ. Αιτε. εγραντο. ει. η. τι. μαργηνη

ε.' Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

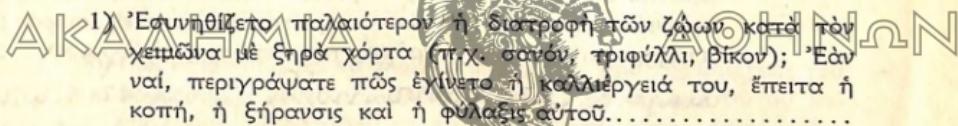
- 1) Ἀπὸ πότε ἥρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας;

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς.. πηγή... τό^{το}
λόγον.. μειούσα... ἡ σκαπάνη.. τεχνίτης.. ούτων.. Μέρηνα

- 2) Πῶς έγίνετο (ή γίνεται) η ἔξαγωγή (βγάλσιμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπό τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον η μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἄροτρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν η
φωτογραφίαν. Μὲ.. εναντίνων.. σκηνή λατ.

τεχνίτην.. ἡ.. θεραμβὴν..

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Εσυντθίζετο πολλαίστερον η διατροφὴ τῶν ζώων κατὰ τὸν
χειμῶνα μὲ ξήρα χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Εάν
ναί, περιγράψατε πῶς έγίνετο η καλλιέργειά του, ἐπειτα η
κοπή, η ξήρανσις καὶ η φύλαξις αὐτοῦ.

Δέν.. γιατί.. με.. γιατί.. γιατί..

- 2) Πότε ἔθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποιὸν ἔργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
σαν κ.ἄ.).

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα η φωτογραφίας).

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἔργαλεῖα ἔχρησιμο-
ποιούντο; (Παραθέσατε μετά τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνομαστολογίαν, ώς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) .

Γ: ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- a.) 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς ἀλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. ....

Mesaphispa lat. 51° 00' E. long. 105° 20' N.
15° 20' N.

- 2) Πώς καλείται όχιρος όπου τοποθετούνται τά πρὸς ἄλωνισμὸν δεμάτια. Εἰς τινας τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμώνηστρα, κλπ. Πώς γίνεται ή τοποθετησιν· εἰς σωρόν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ
ΦΕΛΟΝΙΑΣΤ
ΥΠΑΡΧΕΙ

ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΙΣ· εἰς· σωρόν;
ΑΘΗΝΑΝ
οὐετήσεως; ΜΥΛΑ...

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλωνισμὸν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγίνετο παλαιότερον ὁ χωρισμὸς τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπό τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χῶρον, δηλ. ὅχι εἰς τὸ ἀλώνι; *Να. Ἰνρ. Σ. Εν. Αγωνιδ.*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

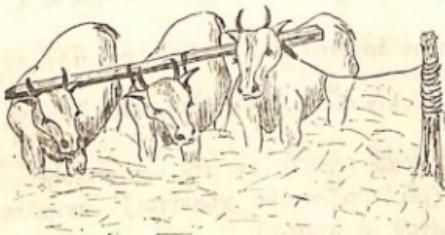
- 8) Πώς επισκευάζεται τό αλώνι έκαστον έτος πρό της έναρξεως του αλωνισμού' (π.χ. το υ χωματάλωνου : καθαρισμός αύτοῦ και ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ χυρῷ τοιχώματος, ὃπου ὑπάρχει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνίθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν καὶ ὀχύρων)..
 αἱ..τακάλ. ράμοι..μή..κινητ., γεννανωγνω.
 ή..ράμων..μέττε..νι..ταφελλωδεῖν, μει. μετατρε
 νι..ζερεῖν.....

9) 'Η ως ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἔναρξις τοῦ ἀλωνισμοῦ γίνεται ὥρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; .....

Δηρίγη..Μήτρη..Θρό..ταῦ..Θρυνιαλην..νων
 τιν..Λα. Δευτερό..>>.να. μηνα..ξ. νοικια....

10) Πώς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τό αλώνι τῶν δεματιῶν, ὃπου ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ώς καὶ τό ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

νισμόν; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ἄλλον.
Εγίνεται τούτο στην Καταπατήσεως περιφέρεια της Ελλάδος.

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιίας εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλώνιου;

a) Ἀλώνισμα πρὸς ὀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφέρειμενοι ζῷων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλώνιου ξύλινος στῦλος. Ήψας δύο μέτρων (καλούμενος στηγερός, στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὅποιου ἔξαρτῶνται σχοινία, ὡς εἰς τὸ σκιατέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἔτερον ἄκρον τῶν τὰ ζῷα, ώστε νὰ περιφέρωνται κυκλικῶς, «νὰ ἔρχωνται γύρεις», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

Αριναργον. Με.. η. τεττ. διαντάκηνα. Λ. Διαρις....
Αρχανόστροφο. Αν.. διε.. ει. θερζον. Λ. Σιάκηρις. >>. δημ.
τεττ. ιαναριδ. επανερθι. Υ. Μει. Ζχι. μακριν. τολε
διαναργον. Με. Ι. η. Σ. Μάρθαρισ. >. Θετριν. μαχλι. δρι

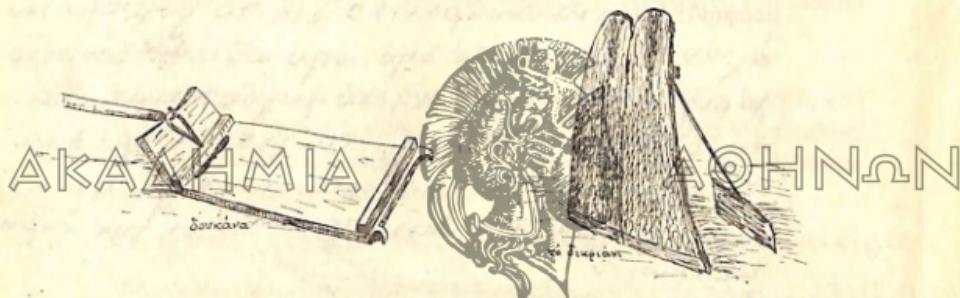
b) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἀλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ ἀλωνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνόστυλον μὲ τὰ ζῷα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλείες, οἱ ὅποιαι περιβάλλουν τὸν λαιμὸν τῶν ζῷων. Εἰς ἄλλους τόπους εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῷα περιφέρονται συνδεδεμένα εἰς σειράν διὰ σχοινίου, τὸ ὅποιον σχηματίζει θηλείες περὶ τὸν λαιμὸν ἐκάστου ζῷου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται ἀκόμη) ἀλωνισμὸς κατὰ τὸν ἔνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτου-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἡ Ἰχνογραφήματα).....

.....

.....

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἐν τεμάχιον ἡ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὡπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἔλασμάτων ἡ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἔξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἔξευγμένων ζῷων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷς εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο μηχάνημα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνα, δικριάνη, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίστης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἡλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακὰ μὲ ἀλωνιστικὸν μηχάνημα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὅσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) ἥλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζῷων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων; *τα. διαφορικά
Ἄλωνίζοντο. ήλ. τὰν καρνατὰν την. >>. τα. δε. ζευγρία
με... τα. καρπούρη λεβ. &c...*

.....

.....

- 8) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ήμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ νὰ ἐπαναληφθῇ τὴν ἐπομένην. ;.....

Approved. April 20. 1997. M. M. L. E. L.
10. Sept. 19. 1997. Approved and .....

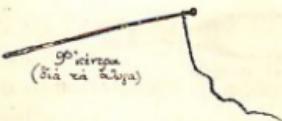
- 12) Ποια ἄλλα ἀλωνιστικά ἔργα αλεία είναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινας τόπους χρησιμοποιούνται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὁδοντωτόν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): *ζυγονάθαναρχικάνια*. Βιβλ. τε. γνωριμίαν
αγνώστων. Επειδ. λατινός λόγος. πορφύρα. πάσιν τοις διακοσμήσεις
μεταγραψ. τοις νεφελικοῖς, τοις γνωριμίαν. δια. πατέρων. δια.
πατέρων. πατέρων. πατέρων. πατέρων. πατέρων. πατέρων. πατέρων.

- 13) Κατά τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχάνημα τούς ἄκοπους στάχυς ; *Κατέσα... θεραπεία. παναρούσαντος*
γερά. ορθ. ιατρ. βι. ια. στρατιώτη. οντικ. τελ. ανοικτ. ανατολ. παναρούσαντος
καλ. ανατολ. νι. ζερβάν. ζεντέλια.....

14) Ἡτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβερυγα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων ; (*Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι* ἀλλαχοῦ φ' *κέντρα*). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευή της ; (*Σχεδιάσσατε τὴν ράβδον αὐτήν*). (*Βλέπετε κατωτέρω εἰκόνα*) .....

- 15) Πῶς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἡλωνίζοντο καθ' ἡμέραν Διευ.. παντρεύεται μετάριθμον αλωνίζειν... αλ. δέξ. οικισμούς... μέρος... 3-4. δια. 2-3
παντρεύεται μετάριθμον αλωνίζειν... αλ. δέξ. οικισμούς... μέρος... 3-4. δια. 2-3

- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ νὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπόν; (ἐν Κρήτῃ: μάλαμα)
- λιχνίζειν.....

- 17) Ποιοι ἀλωνίζουν: ὁ ἕδιος ὁ γεωργός μὲν ἴδια του ζῷα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοὶ ἀλωνισταί (ἐν Αἴτωλίᾳ: βαλμάδες, δηλ. ποσπάνηδες, καλούμενοι ἀλωνισταῖς καὶ ἀγωγαταῖς), οἱ ὅποιοι εἶχον βόδια ἢ ἄλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν

ΑΚΑΛΗΜΑ ΑΟΗΝΩΝ

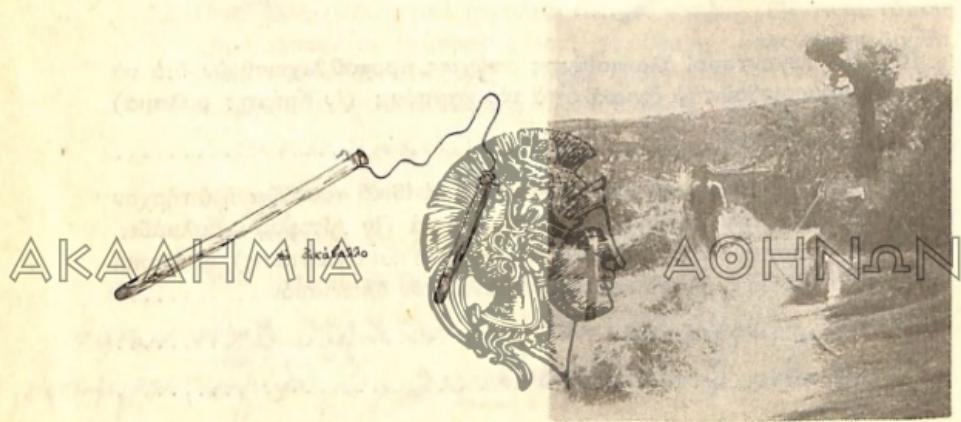
Νί. χρωρίζει. Λί. τεκ. δικα παν. Διευ. οίκην. πατρό^{νοι}. πάτρ. μεταν. βοιθήδ. λεθερός. πράγμα, πάγματα;
τέργον.....

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μὲν ζῷα καὶ μὲν ἀλωνιστικὸν ἔργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυς· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μὲν χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μὲν ἄλλον τρόπον; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

τέργι.....

- 19) 'Ο κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποίον τὸ σχῆμά του; .....

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
 Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου
 (π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.) .....

‘Υπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; ’Ανελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ’ ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν; .....

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (έξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
 ’Εγίνετο τοῦτο ἀπ’ εύθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ὅπλωματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν;
 Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπτε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων; (Περιγράψατε λεπτο-
μερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυς,
παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) . . . .

- 22) Κατά τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζῷων, ὡς ἐπίστης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου,
ἔτραγουδοῦντο τραγούδια; Ἐὰν ναί, ποῖα;
Κατά τὸ κοπάνισμα μῆπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν
συντονισμὸν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἑργασίας; . . . . .

Digitized by srujanika@gmail.com

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἔγινε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας.
Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπου, συνεταιρισμὸς κλπ.). (Περιγράψτε τὴν πρώτην λύσην της μηχανῆς.)

ΑΚΑΗΜΙΑ

ΔΩΗΝΩΝ

- 1) Πώς λέγονται οι ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐποιησμένοι διὰ τὸ λίχνισμα· (ἐν Αἴτωλίᾳ: λειῶμα, ἐν Κρήτῃ: μάλαμα). Μὲ ποιὸν ἐργαλεῖον σωρεύεται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα· πῶς λέγεται τοῦτο· (εἰς Κρήτην: θρινάκι, εἰς Αἴτωλίαν καὶ Πελοπόννησον: δικριάνι, ἀλλαχοῦ: δικιργιάνι) καὶ ποιὸν τὸ σχῆμα αὐτοῦ....**Μαρεν. Ο. Β. Η. Ρ. Λ. Ν. Ε. Σ. Ε. Ζ.**

‘Ο σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον τῇ ἐπίμηκες; Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπόν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἡ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατά τὴν πρᾶξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο... Ο. αὐτοῖς. ήτο.

Ἐπίβιον ήτο. ναι.. χινίγμων.. διαδ. ἡ.. γρτίς.....
ευγερέννως.. περκίγμων.. έπαρσ. ρο.. ζεν.. θηρευ, ναι.. τε-
ραννοίσιας.. πραχίζει. το.. ?.. δια. λατ. φτ. η.....
Σι. ή ή α

- 2) Μὲ ποῖον ἔργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.. Ανχνιέληρι. ήτο. Ιο.
ματωτέρω. @ θερινή.. χρ. κό. πρωτα. χινίγμι..
ναι.. δυρχίφτωναρ. δια. ρο. περιμο.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνεμίζει)· ἀνδρας, χυλαῖκα· εἰδικὸς λιχνιστής ἐπ' ἀμοιβῇ ;
δια. νήσις. ἀν. δ.ρ. η.. παν. υ. φτο. διαλ. τεν. άγωνι. ή.. πε-
~~ελλανικεριτέλα. θηγ.. νι. ξρέμ. ξαχρ. νι. τάν. θιδίσι. ναι~~
4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρά τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ
λιχνισμα παραμένουν μετά τοῦ καρποῦ· (εἰς τινας τόπους καλοῦν-
ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
τύλους ἡ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώ-
νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιώθῃ ὁ σῖτος κλπ ;
ε. κιοτ. εφρ. γ. γ. ηναι. η περιγραφα. λιτ. ρο.. ελ. δρεμόνιοι
. ελ. διτ. ει. ετ. λ. ή. φρεμ. ερίν. η.. πεν. πεντριν. πατεω.
πεντριν. ε! ζην. ζαν. παν. παν. παν. παν. παν. παν. παν. παν
..... γετ. .. ή.. ἀνθρωπιν. το. πιν. ε.....
- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζεῦξις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾶται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαθούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συνηθίζεται τοῦτο ..... Δια... Ναταρχάτ. Στριτερά. Αγρων. Λ.

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθεῖν τὰ ἄχυρα, πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; .....

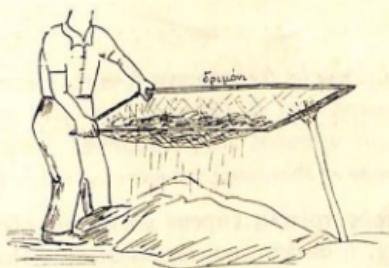
.Μέ.. τό.. Σρατιά..

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου; τῇ δὲ ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

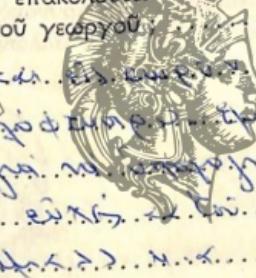
νων μὲ διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον κατὰ τόπους: βοιλίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν Χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σῆμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ὄλλας ὑλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἣ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) .....

Δια... εαρινόθρον.. Η. Φωτεινόπουλος... Δ. Ανδρέας.. Ναζαρέ...
Αγγελόπουλος.. Επόνος.. Μαριάννα.. Βασιλεία.. Ή. Γατζή...
Ελένης.. Καλύνας.. Η. Φωτεινοπούλης... Δ.

- 7) "Οταν ἔτοιμασθη, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν; Μὲ ποτίον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεφργοῦ." . . . .

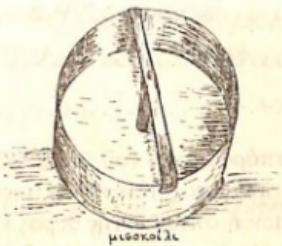
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΟΗΝΩ

- 8) "Α λλα ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπός (σῖτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. ....

γ'.1) Ποιαί οφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπειτε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἄλλων· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. "Ηρχετο δεκατιστὴς εἰς τὸ ἄλλων; Μὲ ποιὸν μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

- 2) Ποιά άλλα βάρη κατεβάλλοντα είς είδος είς τὸ ἄλωνι ;
α) τὸ παπαδιάτικο,
β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Πού ἀπέθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγὴ (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἄγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἔκαστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας). *Ελ. Δ. Σελήνη. Βαπτισμὸν θανάτου..* *Σύλλογος Λαζαρίδη*

.....
.....

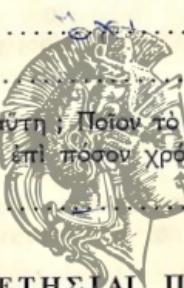
4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπέθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ γεωργοῦ ἢ εἰς τὸν ἄγρον καὶ παρὰ τὸ ἄλων. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εις τὴν ὑπαιθρον ; Μνημείρητο... εἰ... αὐτόν. μάχη.
ράνα... οὐνος. πάν. λέγην. παν. επαρ. πάν.

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογή τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυς ἢ μετὰ τὸ ὄλωνισμα ; ....

α. Σινερχορά... ζεγίνησα... επάν... πρώτην. εφίδη... πρέ...
τέρ. αναστάσην. πάν. ο. επαύρητ. περιπλάνητην
. εἰ. ειδιδιγέρη... πάνταν....

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογή τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατασκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτή) ἐκ σταχύων, τὸ δόποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΟΗΝΩΝ

Δ'. ΕΤΗΣΙΡΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν τόπον σας ἄναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαίθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστουγέννων, ἐσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρτίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἱούδα), ἐσπέρας τῆς 31 Αύγουστου κλπ.)

. Τέλην. παραδολήν πάν.. τέλην. ~~παραδολήν πάν~~....
. πάνταν....

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποίαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; . Πρωΐνη
. παραδολή... εἰ. πελλή... πρωτεύειν... πελλή... πελλή... εἰ. εἰ...
. πρωτεύειν...

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αύτή ; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....
.....

β'. 1) Ποιοι ἀνάπτουν τὴν πυράν παιδιά, ἡλικιωμένοι, ποιος ἄλλος ;.....

.....
.....

2) Ποιος ή ποιοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.
Τὰ κλέπτουν ; "Αν ναι, ἀπὸ ποιῶν μέρος ; .....

.....

3) Πώς γίνεται ή συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

.....
.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....
.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπου διὰ κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, έσφραγις, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα .....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

2) Πηδήματα, χοροί γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερής)

.....
.....
.....
.....
.....
.....

- 3) Τί καίονται εἰς τάς πυράς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιᾶς κλπ.) ....

.....
.....
.....
.....
.....

- 4) Καίονται (ἢ ἔκαίοντο) δόμοιώμαστα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα δόμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς) .....

.....
.....
.....
.....

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφήν τοῦ ἔθιμου εἰς τὸν τόπον σας

.....
.....
.....
.....
.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ